

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 2 2 3 A 3 0 1 1 1

ZIMSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK

Izpitna pola 1

Razčlemba neumetnostnega besedila

Torek, 14. februar 2023 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.

Priloga z neumetnostnim besedilom je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začinjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca.

Izpitna pola vsebuje 21 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 60. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom in jih vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite skladno s slovničnimi in pravopisnimi pravili, čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Pri nalogah izbirnega tipa izberite samo eno rešitev, če v navodilu ni določeno drugače. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni.

P 2 2 3 A 3 0 1 1 1 0 3

Priloga k izpitni poli 1

SOBOTNA PRILOGA NEDELO SVET KAPITALA TISKANE IZDAJE

DELO

Novice Gospodarstvo Lokalno Mnenja Šport Kultura Magazin Prosti čas

Kaj bi imeli na sanjski obali?

23. september 2018

Konec septembra v Izoli, Kopru in Portorožu vsako leto potekajo različni dogodki v okviru Tedna sredozemske obale. Letos so ob tej priložnosti v Kulturno-izobraževalnem društvu PiNA organizirali akcijo Narišimo obalo, s katero so ljudi povabili, naj s svojimi zamislimi sodelujejo pri ureditvi nekdanje obalne ceste.

Foto: Voranc Vogel

Obmorska cesta med Izolo in Koprrom je že poldrugo leto zaprta. Njeno zaprtje je med prebivalci obalnih mest sprva povzročilo precej hude krvi, danes pa se večinoma strinjajo z njim. Zdi se jim lepo, da na tem skoraj štiri kilometre dolgem kosu obale ni več prometa in da je to postal prostor za sprostitev ter rekreacijo. V društvu PiNA so hoteli ljudem dati priložnost, da povedo, kaj si pravzaprav želijo na tem koščku na novo pridobljene obale.

Osrednja akcija v letošnjem Tednu sredozemske obale je na nekdanjo cesto privabila skoraj tisoč ljudi, ki so po 2,2 kilometra dolgem in meter širokem traku papirja ves dan risali in pisali. »Pričakovali smo 450 ljudi, prišlo pa jih je približno dvakrat toliko,« je povedal koordinator akcije **Borut Jerman**.

Foto: Boris Šuligoj

Ljudje so predlagali različne rešitve. Starejši v glavnem menijo, da je treba pustiti glavno besedo naravi. Želijo si čim manj asfalta, veliko zelenja, plaže, pomolčke, nekateri bi celo radi pustili vse točno tako, kot je. Mladi pa želijo z otokom pridobiti več obale; ta se jim namreč zdi preveč pusta. Risali so različne, tudi futuristične oblike otokov. Na njih naj bi bili amfiteatri, gledališča, plesišča, sprehajališča, plaže, pa akvariji, napol potopljeni morska biološka in turistična opazovalnica, plavajoča ploščad s peščeno plažo, prostor za žure, vodni park ...

Ideja o umetnem otoku v slovenskem morju sicer ni nova. Mnogi se nad njo navdušujejo, saj bi otok, ki bi bil hkrati tudi valobran, omogočil dodatne rekreacijske površine in razvoj turizma na vzhodni izolski obali. Javnost gradnjo otoka podpira, naravovarstvena stroka pa temu nasprotuje.

Mnogi bi radi na tem prostoru ohranili mobilnost med Izolo in Koprrom. Danes se po nekdanji cesti lahko odpravimo le peš ali s kolesi in motorji, nekoč pa nas bo po njej popeljal tudi električni vlakec. Od Izole do Kopra bomo lahko odpluli tudi z ladjico, nikakor pa tu ne bodo več vozili avtomobili. Ob obali je namreč nujno treba varovati pozejdonko, ki raste v podmorskem travniku pri Žusterni. To je edini travnik pozejdonke pri nas in najsevernejši v Sredozemlju, predstavlja pa življenjski prostor za mnoge morske organizme. Tu so še arheološka najdišča, predvsem potopljeni ostanki ladje Rex. Pojavila se je zamisel, da bi v bližini teh ostankov potopili večjo staro ladjo, ki bi bila zatočišče morskemu življu in bi spominjala na potopljeni nekdanji pomorski ponos italijanske države.

V društvu PiNA bodo vse zapisane in narisane zamisli posneli, nato pa jih bo analizirala premišljeno izbrana skupina strokovnjakov. Ti jih bodo strnili in posredovali obalnim občinam, državi ter tudi Evropski komisiji. Predvsem pa naj bi bile te zamisli temelj, na katerem bi čim prej začeli pripravljati regionalni prostorski načrt Izole in Kopra.

Boris Šuligoj

(Prirejeno po: <https://www.delo.si/novice/slovenija/narisali-so-kaj-bi-imeli-na-sanjski-obali-94252.html>. Pridobljeno: 30. 12. 2018.)

Prazna stran

Pozorno preberite izhodiščno besedilo in rešite naloge.

1. Rešite nalogo o dejavnih sporočanja.

Besedilo, ki ga je napisal _____, je bilo objavljeno v nedeljo,
_____, v časopisu _____, in sicer v rubriki
_____.

(2 točki)

2. Preberite trditve o izhodiščnem besedilu in obkrožite dve pravilni.

- A Besedilo ima naslov in nadnaslov.
- B Objavljeno je bilo v spletni izdaji časopisa.
- C Dopolnjujejo ga različni nebesedni spremljevalci.
- Č Uvodni odstavek je povzetek celotnega besedila.
- D Obe fotografiji je posnel avtor besedila.

(1 točka)

3. Določite vrsto izhodiščnega besedila tako, da v vsaki vrstici podčrtate ustrezno možnost.

Izhodiščno besedilo je

zasebno / javno.
enogovorno / dvogovorno.
objektivno / subjektivno.
poljudnoznanstveno / uradovalno / publicistično.

(2 točki)

4. V besedilu se prepleta več podtem. Navedite štiri.

(2 točki)

5. Kaj prikazujeta fotografiji? Odgovorite v povedi/povedih.

(3 točke)

6. S katerim prevladujočim namenom je bilo tvorjeno izhodiščno besedilo?

Sporočevalec je tvoril besedilo predvsem, da bi

- A bralcem predstavil dogodke, ki so potekali v Tednu sredozemske obale.
- B bralce seznanil z delovanjem Kulturno-izobraževalnega društva PINA.
- C bralcem predstavil zamisli, ki so jih podali udeleženci akcije Narišimo obalo.
- Č za bralce ovrednotil zamisli, narisane in zapisane v akciji Narišimo obalo.
- D bralce spodbudil k sodelovanju pri oblikovanju prostorskega načrta obalnih občin.

(1 točka)

7. V smiselno povezanih povedih napišite, kdo je organiziral akcijo Narišimo obalo in ob kateri priložnosti, kaj so udeleženci akcije počeli ter na kaj so želeli organizatorji z njo vplivati.

(5 točk)

8. Obkrožite DA, če je trditev v skladu z izhodiščnim besedilom, ali NE, če ni.

Akcija Narišimo obalo poteka vsako leto konec septembra.	DA	NE
Organizatorji so pričakovali manj ljudi, kot jih je prišlo na akcijo.	DA	NE
Na akciji se je prvič pojavila ideja o gradnji otoka na vzhodni izolski obali.	DA	NE
Zamisli ljudi bodo posredovali odgovornim na obalnih občinah, v državi in v EU.	DA	NE
Med arheološkimi ostanki v slovenskem morju je tudi potopljena italijanska ladja.	DA	NE
Pri Žusterni raste edini podmorski travnik pozejdonke v Sredozemskem morju.	DA	NE

(3 točke)

9. Kako si sanjsko obalo zamišljajo starejši in kako mlajši udeleženci akcije? Na vsako črtico napišite ustrezno številko.

_____ veliko rastlin	1	starejši
_____ podvodna opazovalnica	2	mlajši
_____ brez sprememb		
_____ povečanje obale		
_____ prostor za zabavo		
_____ gledališča		

(2 točki)

10. Katera od rešitev, ki so jo za ureditev nekdanje obalne ceste predlagali udeleženci akcije Narišimo obalo, se vam zdi najboljša? Odgovorite v povedi/povedih in svoj odgovor utemeljite.

(3 točke)

11. Ponovno preberite predzadnji odstavek in rešite nalogo.

11.1. Kaj je *pozejdonka*?

- A riba
- B rastlina
- C školjka
- Č ladja

(1)

11.2. Enostavčni povedi združite v dvostavčni. V prvi povedi naj dopolnjevalni stavek izraža posledico, v drugi pa vzrok.

Pozejdonka predstavlja življenjski prostor mnogih morskih organizmov. Treba jo je varovati.

Posledično priredje:

Podredje z vzročnim odvisnikom:

(3)
(4 točke)

12. Preberite slovarski sestavek in rešite nalogo.

poldrúgi -a -o [pou̯drugi] štev. (û)

izraža število ena in pol: poldrugi liter vina; sneg je debel poldrugi meter; star je poldrugo leto; do vasi je poldrugo uro hoda (*eno*) uro in pol / dokupil si je še zemlje, da je je imel za poldrugo kmetijo / šalj. zgodba o poldrugem Martinu

12.1. Obkrožite DA, če je trditev pravilna, ali NE, če ni.

Beseda *poldrugi*

ima tri zloge.	DA	NE
se izgovori tako, kot se napiše.	DA	NE
je večpomenka.	DA	NE
je pregibna.	DA	NE

(2)

12.2. Kaj pomeni podčrtana besedna zveza v izpisani povedi? Odgovorite tako, da na črto napišete sopomensko besedno zvezo. Pomagajte si s slovarskim sestavkom.

Obalna cesta med Izolo in Koprom je že poldrugo leto zaprta.

Obalna cesta med Izolo in Koprom je že _____ zaprta.

(1)
(3 točke)

13. Preberite poved in rešite nalogo.

Njeno zaprtje je med prebivalci obalnih mest sprva povzročilo precej hude krvi.

13.1. Na črto napišite nezaznamovano besedo/besedno zvezo, s katero lahko nadomestimo podčrtani frazem.

(1)

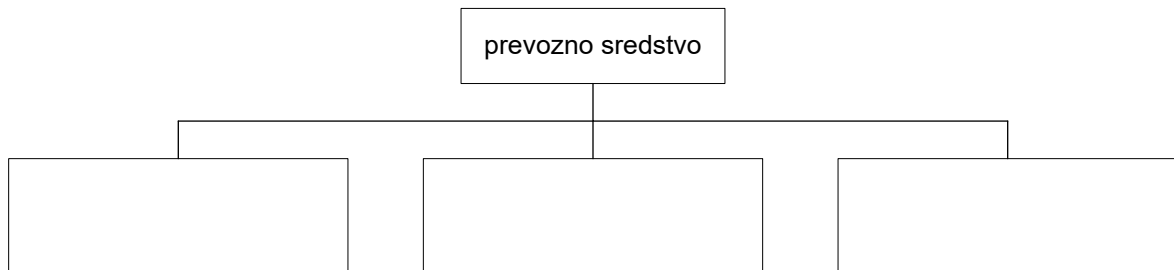
13.2. V preglednico napišite, kako se imenujejo prebivalci navedenih obalnih mest.

Mesto	Prebivalci
Koper	
Izola	
Portorož	

(2)
(3 točke)

14. V okvirčke napišite tri prevozna sredstva, s katerimi se bomo lahko vozili po nekdanji obalni cesti.

(2 točki)

15. Zanimajte spodnjo poved.

Strokovnjaki podpirajo gradnjo otoka v slovenskem morju.

(2 točki)

16. S katerima besedama sta v drugem stavku ponovljena podčrtana podatka? Na vsako črto napišite ustrezno besedo.

Mladi pa želijo z otokom pridobiti več obale; ta se jim namreč zdi preveč pusta.

mladi _____

obale _____

(2 točki)

17. Iz samostalniških besed v oklepajih tvorite pridevnike in z njimi dopolnite poved.

Osrednji _____ (september) dogodek na

_____ (Slovenija) obali je bila akcija, v kateri so ljudje

predlagali, kaj si želijo imeti na enem od najlepših _____

(Primorska) sprehajališč.

(2 točki)

18. Prevzete besede iz izhodiščnega besedila povežite z njihovimi sopomenkami tako, da na vsako črtico napišete ustrezno številko iz desnega stolpca.

_____ aktivnost	1	premičnost
_____ koordinator	2	premišljevanje
_____ meditacija	3	usklajevalec
_____ mobilnost	4	voditelj
	5	dejavnost
	6	prizadevanje

(2 točki)

19. Dopolnite povedi z ustreznimi predlogi.

Sprehajalna pot _____ Izolo in Koprno vsak dan privablja mnogo domačinov, pa tudi ljudi _____ drugih krajev. Ti se na pot _____ morju največkrat podajo peš ali _____ kolesi.

(2 točki)

20. Premi govor spremenite v odvisnega.

Koordinator akcije Borut Jerman je povedal: »Pričakovali smo 450 ljudi.«

(2 točki)

21. Napišite **uradno zahvalo**.

Zamislite si, da ste Mario/Maria Flego, predsednik/predsednica dijaške skupnosti Srednje šole Pietro Coppo Izola (Zustovičeva ulica 6, 6310 Izola). V okviru projektne tedna ste se dijaki programa predšolska vzgoja udeležili akcije Narišimo obalo. Koordinatorju akcije Borutu Jermanu (Kulturno-izobraževalno društvo PiNA, Gregorčičeva ulica 6, 6000 Koper) se zahvalite, da ste lahko podali svoje zamisli o tem, kaj bi želeli imeti na svoji sanjski obali. Manjkajoče podatke si izmislite. Pišite na naslednjo stran.

(12 točk)

P 2 2 3 A 3 0 1 1 1 1 1

Prazna stran